

ZMIANY...

Katarzyna Łasińska

Kanclerz Uniwersytetu Zielonogórskiego

W 2018 r., na mocy ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozpoczęło się wdrażanie reformy szkolnictwa wyższego. Za nami kolejny rok, rok w którym uczelnie musiały dostosować się do nowych wymagań.

Ustawa - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zastąpiła cztery inne: ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki oraz ustawę z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich.

Wymusiła ona na uczelni m.in. wprowadzenie nowego Statutu, Regulaminu Pracy i Regulaminu Organizacyjnego.

Regulamin Pracy obowiązujący od 1 października 2019 r. objął swym zakresem nie tylko regulacje dotyczące pracy administracji uczelni, ale również kwestie regulujące pracę nauczycieli akademickich. To zupełna nowość. Do września 2019 r. wszelkie sprawy związane z działalnością nauczycieli akademickich regulowała ustawa, statut i uchwały senatu.

Regulamin Organizacyjny nakreślił nową strukturę organizacyjną uczelni, zasady organizacji i funkcjonowania administracji, przypisał nowe kompetencje jednostkom organizacyjnym, funkcjom kierowniczym.

Ustawa określiła zasady finansowania uczelni w Polsce, zarówno w zakresie działalności dydaktycznej, jak i naukowej. Nie zmieniła wprawdzie podstawowych zasad dotychczas funkcjonującego systemu finansowania - nadal podstawowym źródłem finansowania uczelni są środki pochodzące z budżetu państwa - zmianie uległa jednak forma

przekazywania środków finansowych uczelniom. Od 2019 r. uczelnie otrzymują subwencję, która przeznaczona jest na finansowanie potencjału dydaktycznego i badawczego uczelni oraz dotację. Wcześniej mieliśmy tylko dotację. Wielkość subwencji i dotacji zależy m.in. od liczby nauczycieli akademickich, studentów stacjonarnych, współczynników kosztowności dyscyplin i kierunków studiów oraz kategorii naukowych w poszczególnych dyscyplinach. Rodzaje dotacji i subwencji zależą od tego czy uczelnia jest publiczna czy prywatna oraz badawcza, akademicka czy zawodowa.

Uczelnie publiczne są zaliczane do jednostek sektora finansów publicznych i tym samym muszą przestrzegać wszystkich zasad zarządzania finansami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych. Prowadzą samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, zgodnie z przepisami o finansach publicznych i o rachunkowości. W ramach monitorowania gospodarki finansowej rada uczelni opiniuje plan rzeczowo-finansowy, zatwierdza sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego i zatwierdza sprawozdanie finansowe.

Mijający rok był rokiem wielu wyzwań i wzmożonej pracy. Poza Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, uczelnie musiały się dostosować do kolejnych zmian w prawie podatkowym. Pojawiły się nowe przepisy i nowe obowiązki. Obowiązkowy split payment, biała lista podatników VAT, rewolucja w deklaracjach - to tylko niektóre z dotychczasowych znacznych zmian, a nadchodzący rok przyniesie kolejne zmiany. Zostanie wprowadzony Regulamin wynagradzania, w którym zostaną ustalone warunki wynagradzania, nowy Plan kont czy Regulamin zarządzania mieniem uczelni.

